

Kronobergs län.

Växjö.

Apoteket Lejonet.

1716.

Årtalet för anläggandet af apoteket Lejonet i Växjö kan ej med säkerhet fastställas, då handlingar från denna tid gått förlorade genom upprepade stora eldsvådor. Troligt är dock, att apoteket anlades i början af 1700-talet, möjligen år 1716, af från Tyskland inflyttade apotekaren Hindrich Wolff.

Apoteket låg i forna tider vid torget i det s. k. Apiarieska huset, kv. Lejonet 1, Kronobergsgatan n:r 10, hvarifrån det af apotekare B. F. Ekerot 1850 flyttades till Storgatan n:r 2, kv. Djäknen 3, i östra utkanten af staden. Härifrån flyttades apoteket af apotekaren A. S. Trolander d. 30 aug. 1914 till ett nära intill torget beläget hus i kv. Lejonet 3, med adressnummer Kronobergsgatan 6.

Privilegiet är af amorteringsfonden inlöst med 80,000 kronor.

WOLFF, HINDRICH. Född d. . . . i Tyskland.

Föräldrar:

Död d. . . . 1716 i Växjö.

Gift d. . . . med CHRISTINA UHR, född d. . . . 1696, död d. 26 febr. 1745, [gift 2) d. . . . 1717 med apotekaren PETER PLATIN, se nedan], dotter till rådmannen i Växjö SVEN PERSSON UHR och INGEBORG WEDIGE.

Barn: DIDRIK; — JOACHIM.

PLATIN, PETER. Född på 1670-talet i Växjö.

Föräldrar: Lektorn vid Växjö gymnasium, sedermera prosten och kyrkoherden i Nöbbele, teol. d:r PETER SVENSSON PLATIN, född d. . . . 1639, död d. 18 mars 1689, och SIGRID ERLANDSDOTTER HULTENIUS, född d. . . ., död d. . . .

P. genomgick Växjö gymnasium, blef d. 4 juli 1685 student i Åbo och d. 22 aug. 1707 student i Uppsala, där han någon tid studerade medicin. Var sedan anställd å apoteket Kronan i sistnämnda stad till år 1710, då han kallades till Västerås för att därstädes biträda vid skötandet af pestsjuka. Assisterade året därpå doktor Lindelius i Växjö under dennes vistelse vid Medevi brunn samt kallades af generalguvernören friherre Burenskiöld under år 1712 rådande pest till Malmö, hvilken stad då saknade både läkare och apotekare. Antogs år 1714 till brunnsapotekare vid Medevi, men nödgades 1715 af brist på annan utkomst taga plats som informator hos en familj i Småland. Reste 1716 till Karlskrona i afsikt att deltaga i en sjöexpedition. Som detta ej blef af, begaf sig P. därifrån till Växjö, där apotekare H. Wolff samma år aflidit. Gifte sig 1717 med Wolffs änka och öfvertog apoteket; aflade dock ej apotekarexamen förrän 1726. År 1730 förmåddes emellertid P. att lämna apoteket på grund af dels apotekets mindre goda skötsel, dels hustruns olagliga utöfvande af läkarkonsten. Platin arrenderade då under några år gästgifvaregården i Ljungby, å hvilken plats såväl han som isynnerhet hans hustru idkade stor läkarpraktik. Af denna senare behandlades och botades en å gästgifvaregården insjuknad utländsk minister, hvilken till tack härför utverkade, att P. fick doktorsdiplom från Rostock och förordnades till prov.-läkare i Jönköpings län. Från denna tjänst tog han afsked 1749.

Död d. 15 april 1754 i Jönköping.

Gift d. . . . 1717 med CHRISTINA UHR, född d. . . . 1696, död d. 26 febr. 1745, [gift 1) med apotekaren i Växjö HENDRICH WOLFF, (se ofvan)], dotter till rådmannen i Växjö SVEN PERSSON UHR och INGEBORG WEDIGE.

Barn: MARIA, född d. . . ., död d. . . .; — SARA GRETA, född d. . . ., död d. 6 maj 1764, gift 1) d. . . . med organisten i Jönköping H. KRAUS, 2) d. 3 dec. 1763 med fabrikören KOMSKI.

FALCK, DANIEL. Född d. . . . 1690.

Föräldrar:

F. öfvertog 1730 apoteket Lejonet i Växjö och erhöll 1731 privilegium å detsamma, sedan han d. 30 juni s. å. i Stockholm undergått vederbörlig examen. Satte med stora kostnader apoteket i godt skick samt underhöll detsamma så, att det hade få sina likar i riket.

Död d. 24 mars 1751.

Gift d. 18 aug. 1727 med MARIA SVENSDOTTER HJELM, född d. . . ., död före 1746, dotter till borgmästaren i Växjö SVEN HJELM och

APIARIUS, FREDRIC WILHELM. Född d. 28 juli 1722 i Västervik.

Föräldrar: Rådmannen och t. f. borgmästaren i Västervik, REINHOLD APIARIUS, född d. 20 nov. 1694, död d. 23 april 1754, och CATHARINA DE RÉES, född d. . . . 1697, död d. 4 juni 1780.

Sedan A. i in- och utlandet studerat farmaci kom han 1751 till Växjö för att som provisor förestå apoteket därstädes åt apotekare Falcks änka. Inköpte 1752 apoteket samt undfick efter aflagd apotekarexamen d. 21 maj s. å. konung Adolf Fredriks privilegium som stads- och provinsialapotekare. Apoteket skötte A. med stor omsorg, men ägnade sig jämväl åt annan verksamhet; så anlade han jämte sin broder, fabrikör Hans Reinhold Apiarius i Stockholm, en större yllefabrik vid Brantingshus nära Växjö, hvilken fabrik emellertid inom kort nedlades. Efter mannens död behöll änkan apoteket till år 1774.

Död d. 27 juni 1767.

Gift d. 7 okt. 1751 med MARIA WEDIGE, född d. . . . 1723, död d. 10 april 1788, dotter till handlanden och rådmannen PETER WEDIGE och MARIA LIND.

Barn: MAGNUS REINHOLD, född d. 19 juli 1752, död d. 30 april 1828. Apotekare i Växjö; — MARIA CATHARINA, född d. 20 mars 1754, död d. 5 maj 1810, gift 1) d. . . . med domprosten i Växjö, teol. och juris d:r SAMUEL CRONANDER, född d. . . . nov. 1719, död d. 10 april 1801, 2) d. 17 nov. 1804 med lagmannen JOHAN BERGENCREUTZ, född d. 2 mars 1747, död d. 5 mars 1829.

APIARIE, MAGNUS REINHOLD. Född d. 19 juli 1752 i Växjö.

Föräldrar: Apotekaren i Växjö FREDRIC WILHELM APIARIUS, född d. 28 juli 1722, död d. 27 juni 1767, och MARIA WEDIGE, född d. . . . 1723, död d. 10 april 1788.

Efter skolstudier i Växjö och undervisning i farmaci hos fadern blef A. 1768 student i Uppsala, där han vistades i två år. Var därvid en af Carl von Linnés lärjungar samt åtnjöt stipendium af medicinska fakulteten. Konditionerade sedermera på apoteket Enhörningen i Stockholm till d. 23 nov. 1773, då han aflade apotekarexamen. Tillträdde sin aflidne faders apotek i Växjö d. 10 jan. 1774. Erhöll d. 12 febr. 1790 assessors n. h. o. v. Öfverlämnade 1816 apotekets skötsel åt sonen Reinhold Fredrik.

Död d. 30 april 1828 i Växjö.

Gift d. 20 sept. 1786 med JULIANA CHRISTINA LENGQVIST, född d. 3 maj 1767, död d. 27 okt. 1832, dotter till handlanden och rådmannen i Växjö ERIC LENGQVIST och STINA CATHARINA ASKELÖF.

Barn: MARIA CHRISTINA, född d. 20 april 1787, död d. 12 aug. 1842, gift d. 28 april 1809 med handlanden ANDERS BORGARDT, född d. 16 april 1786, död d. 8 dec. 1841; — REINHOLD FREDRIK, född d. 11 nov. 1788 (tvilling), död d. 20 juli 1874. Apotekare i Växjö; — CATHARINA CHARLOTTA, född d. 11 nov. 1788 (tvilling), död d. 20 maj 1852, gift d. 19 sept. 1832 med apotekaren å slottsapoteket å Drottningholm LARS GUSTAF LUNDQVIST, född d. 22 febr. 1787, död d. 18 april 1847; — JULIANA SOFIA, född d. 15 mars 1791, död d. 1 dec. 1792; — GUSTAVA ADOLFINA, född d. 8 juni 1794, död d. 8 nov. 1803; — CARL HAMPUS, född d. 8 juli 1796, död d. 18 april 1806; — FREDRIKA WILHELMINA, född d. 14 dec. 1797, död d. . . ., gift d. 28 juni 1814 med handlanden STEN GIDEON MELANDER, född d. . . . 1783, död d. . . .; — JULIANA SOFIA, född d. 20 nov. 1799, död d. 31 dec. 1829, gift d. 5 febr. 1817 med kaptenen vid K. Kronobergs regemente CLAES CONSTANTIN LAGERMARCK, född d. 29 juli 1782, död d. 17 jan. 1826; — HELENA CATHARINA, född d. 17 sept. 1801 (tvilling), död d. 15 aug. 1808; — ELISABET JAKOBINA, född d. 17 sept. 1801 (tvilling), död d. 3 mars 1809.

APIARIE, REINHOLD FREDRIK. Född d. 11 nov. 1788 i Växjö.

Föräldrar: Assessorn och apotekaren i Växjö MAGNUS REINHOLD APIARIE, född d. 19 juli 1752, död d. 30 april 1828, och JULIANA CHRISTINA LENGQVIST, född d. 3 maj 1767, död d. 27 okt. 1832.

A. genomgick Växjö skola och gymnasium samt blef 1806 student i Uppsala. Var sedan anställd å faderns apotek, hvilket han efter år 1816 undergången apotekarexamen s. å. öfvertog som föreståndare. Fortfor som sådan till dess han efter moderns död 1832 genom arf blef ägare till detsamma. Innehade sedan apoteket till 1849, då han sålde det; var dock fortfarande bosatt i Växjö. Apoteket hade, då det såldes, i 100 år på tre år när innehafts af samma släkt i tre led; därigenom hade för en stor del af allmogen namnen Apiarie och apotekare blifvit identiska.

Död d. 20 juli 1874 i Växjö.

Gift d. 16 aug. 1833 med FREDRIKA WILHELMINA BERG, född d. 21 april 1800, död d. 6 okt. 1870, dotter till majoren vid K. Kronobergs regemente JOHAN GEORG BERG och CHRISTINA ULRIKA BEXELL.

Barn: JOHAN REINHOLD FREDRIK, född d. 24 april 1834, död d. 17 april 1840; — CARL JULIUS, född d. 19 aug. 1835 (tvilling), död d. 24 sept. 1852; — CHRISTINA GUSTAVA, född d. 19 aug. 1835 (tvilling), död d. 8 juli 1838; — HAMPUS WILHELM, född d. 21 nov. 1836, död d. . . . 1882. Kronofogde i Kinnevalds och Norrvidinge härad; — ERNST HERMAN, född d. 1 jan. 1838, död d. 8 maj 1918. F. d. öfverste i armén och öfverstelöjtnant vid K. Kronobergs regemente.

EKEROT, BROR FREDRIK. Född d. 19 maj 1817 i Kalmar.

Föräldrar: Handlanden och skeppsklareraren PEHR EKEROT, född d. . . . 1776, död d. 21 juli 1847, och MARIA HELLER, född d. . . . 1785, död d. 22 juli 1818.

Efter studier vid Kalmar skola och gymnasium antogs E. d. 1 okt. 1834 till elev å apoteket i Mönsterås, där han aflade farmacie studiosi-examen d. 28 sept. 1837. Konditionerade därefter till hösten 1840 dels å apoteket Lejonet i Kalmar, dels å apoteket Hjorten i Örebro samt undergick d. 18 dec. 1841 apotekarexamen. Var därefter till 1843 anställd å apoteket

Lejonet i Kalmar och från s. å. till sept. 1844 å apoteket Lejonet i Stockholm. Förestod sedan apoteket Lejonet i Kalmar till 1846, då han inköpte apoteket i Högsby; sålde detta redan följande år samt tillträdde efter avslutadt köp d. 1 april 1849 apoteket Lejonet i Växjö, å hvilket han erhöll privilegium d. 1 juni s. å. Innehade detta apotek till d. 1 okt. 1868.

E. valdes vid 1862 års riksdag till ledamot af borgarståndet och bevistade i denna egenskap såväl denna som 1865—66 års riksdag. Efter representationsförändringen var han under riksdagsperioden 1867—69 ledamot af riksdagens andra kammare såsom representant för valkretsen Växjö—Eksjö—Vimmerby. E. var äfven ledamot af landstinget, lasarettsdirektionen i Växjö, länets hushållningssällskaps förvaltningsutskott samt af stadsfullmäktige i sistnämnda stad; var under flera år ordförande i drätselkammaren och stadsfullmäktiges vice ordförande. Var en af dem som kraftigt verkade för åstadkommandet af Kronobergs läns folkhögskola. Var åren 1869—76 chef för Skånes enskilda banks afdelningskontor i Växjö. Ägde boktryckeri i samma stad samt innehade förlagsrätten till Smålands-Posten, Kronobergs läns tidning. Efter det Ekerot lämnat sin plats som bankdirektör, inköpte han egendomen Bergkvara i Kalmar län. Bodde de sista åren af sitt lif i Gemla.

Död d. 13 april 1883 i Gemla och begrafd å Växjö kyrkogård.

Gift d. 14 dec. 1849 med AMALIA MARIA CAROLINA EKEROT, född d. 21 okt. 1823, död d. 14 sept. 1899, dotter till kontraktsprosten, kyrkoherden i Söderåkra pastorat af Kalmar stift, teol. dr OLOF EKEROT och LOVISA CHRISTINA ROTHIEB.

Barn: OLOF PEHR HJALMAR, född d. 13 aug. 1850, död d. 23 dec. 1907. Redaktör för Smålands-Posten 1875—76, sedermera medarbetare i tidningen Morgonbladet, känd under signaturen »Alma Rek»; — ELVIRA MARIA LOVISA, född d. 1 okt. 1852, gift d. 12 sept. 1876 med kaptenen vid K. Kalmar regemente, greve EDVARD LUDVIG TAUBE, född d. 30 nov. 1836, död d. 18 sept. 1894; — RAGNAR FREDRIK VINCENT, född d. 27 sept. 1853. Landtbrukare; — ADINE JOHANNA AURORA, född d. 2 nov. 1855, död d. 27 april 1859; — EDITH PELLA CHARLOTTA, född d. 9 nov. 1857, död d. 27 juni 1903; — OLGA THERESE CAROLINA, född d. 25 nov. 1858, död d. 10 juni 1870; — GUNNAR AXEL WALDEMAR, född d. 12 maj 1862. Skriftställare.

RYDBERG, KNUT HERMAN. Född d. 22 juli 1843 i Törnestorp, Dannäs församling, Jönköpings län.

Föräldrar: Dåvarande komministern i Dannäs, sedermera kyrkoherden i Göteryds och Traheryds församlingar, PETER MAGNUS RYDBERG, född d. 12 aug. 1804, död d. 6 aug. 1870, och ULRIKA BLOMBERG, född d. 25 febr. 1812, död d. 25 sept. 1889.

Efter åtnjuten skolundervisning vid elementarläroverket i Växjö antogs R. d. 2 mars 1858 till elev å apoteket Kärnan i Hälsingborg och aflade farmacie studiosi-examen d. 4 april 1862. Var därefter anställd å nämnda apotek till d. 11 jan. 1864. Inskrefs d. 30 maj s. å. vid farmaceutiska institutet och aflade d. 16 maj 1866 apotekarexamen. Innehade sommaren 1865 vikariat å apoteket Lejonet i Växjö samt förestod från d. 1 dec. 1866 till d. 3 mars 1868 dåvarande filialapoteket i Gamleby. Inköpte d. 1 okt. 1868 apoteket Lejonet i Växjö, å hvilket han erhöll privilegium d. 22 dec. s. å. Från år 1900 åtnöt R. tjänstledighet och var bosatt i hufvudstaden.

Rydberg var under många år ledamot af drätselkammaren i Växjö och innehade flera andra kommunala uppdrag därstädes.

Har donerat 5,000 kronor till Pauvres honteux i Växjö att förvaltas under namn af »Hildegard Rydbergs donationsfond» och 10,000 kronor för bildandet af tvenne fonder, en lifräntefond å 2,000 kronor och en pauvres-honteux fond å 8,000 kronor, ställda under stadsfullmäktiges i Växjö förvaltning.

Död d. 14 juli 1902 i Stockholm.

Gift: 1) d. 26 juni 1868 med HILDEGARD ELISE ANDERSSON, född d. 9 sept. 1844, död d. 18 jan. 1890, dotter till bruksägaren CARL FREDRIK ANDERSSON och JOHANNA NILSSON.

Barn: ELLEN HILDEGARD VICTORIA, född d. 25 maj 1869, död d. 9 juli 1904, gift d. 28 sept. 1897 med byråchefen i K. generaltullstyrelsen JOHN GOTTHARD EWERLÖF, född d. 24 febr. 1863; — ALMA LINNÆA ELISE, född d. 14 sept. 1871, gift d. 15 aug. 1895 med borgmästaren i Sölvesborg FRANS WILHELM PHILIBERT HUMBLA, född d. 19 sept. 1863; — SIGNE GERDA CAROLINA, född d. 27 juni 1873, död d. 29 juni 1874.

2) d. 3 aug. 1899 med SIGNE WILHELMINA MARGARETA CHARLIER, född d. 10 aug. 1876, [gift 2) d. 4 dec. 1905 med godsägaren JENS SNEKKER från Danmark (laglig skilsmässa 1906), 3) d. 28 juni 1909 med lifförsäkringsinspektören FOLKE SIX-

TENSON NISBETH, född d. 30 sept. 1881], dotter till postmästaren CARL AUGUST CHARLIER och CHRISTINA OHLSSON.

Barn: RUTH SIGNE AUGUSTA, född d. 13 juni 1901.

HOLLANDER, ARVID. Född d. 16 maj 1849 i Torsåker, Gäfleborgs län.

Föräldrar: Bruksläkaren PER HOLLANDER, född d. 27 okt. 1810, död d. 22 okt. 1859, och CHRISTINA ULRIKA SELLGREN, född d. 24 aug. 1822, död d. 20 okt. 1905.

H. genomgick sex klasser af Gäfle elementarläroverk och anställdes i maj 1863 som elev å apoteket Nordstjärnan i samma stad; aflade därstädes farmacie studiosi-examen d. 19 aug. 1869. Tjänstgjorde sedan från d. 6 sept. 1869 till d. 26 sept. 1870 å samma apotek samt från d. 27 sept. 1870 till d. 1 aug. 1873 å apoteket Markattan, numera Leoparden, i Stockholm. Inskrefs d. 4 okt. 1873 vid farmaceutiska institutet och aflade apotekarexamen d. 27 maj 1875. Förestod åren 1876—93 dåvarande medikamentsförrådet i Billingsfors och var åren 1880—93 äfven kanalinspektör därstädes. Erhöll d. 10 mars 1893 personligt privilegium å apoteket i Tierp och d. 12 aug. 1903 transport till apoteket Lejonet i Växjö. Åtnjöt från 1909 tjänstledighet.

Död d. 4 juli 1913 i Växjö.

Gift d. 12 febr. 1880 med INGA MATHILDA INGEBRETHSEN från Fredrikshald i Norge, född d. 17 nov. 1858, död d. 25 mars 1896, dotter till sjökaptenen MARTIN INGEBRETHSEN och KAREN INGEBRETHSEN.

Fosterdotter: ALDA ULRIKA ELEONORA QVÆRNSTRÖM, född d. 5 sept. 1876, gift d. 14 mars 1899 med köpmannen i Kristiania JOHAN LAE.

TROLANDER, ANDERS SEBASTIAN. Född d. 25 maj 1859 i Segerstad, Skaraborgs län.

Föräldrar: Länsmannen och landtbrukaren NILS VILHELM TROLANDER, född d. 24 febr. 1824, död d. 12 febr. 1910, och KÄROLINA ULRIKA JOSEFINA WIJKSTRÖM, född d. 30 april 1835, död d. 7 febr. 1910.

Efter undervisning vid allmänna läroverket i Askersund åren 1870—72 genomgick T. åren 1872—74 femte och sjätte klas-

serna vid Karolinska högre allmänna läroverket i Örebro samt antogs d. 15 juni sistnämnda år till elev på apoteket Hjorten i samma stad. Aflade farmacie studiosi-examen d. 10 juli 1878 och konditionerade därefter å apoteken Hjorten i Örebro från denna dag till d. 1 okt. 1879, Gripen i Stockholm till d. 18 juni 1880 samt i Askersund till d. 18 sept. 1882. Studerade från hösten s. å. vid farmaceutiska institutet äfvensom vid Stockholms högskola samt undergick apotekarexamen d. 24 maj 1884. Tjänstgjorde därefter å apoteket Kärnan i Hälsingborg från d. 1 juni s. å. till d. 15 sept. 1887, å apoteken i Alingsås från d. 1 jan. till d. 16 mars 1888 och i Vänersborg från denna dag till d. 1 juli 1898. Förestod apoteket i Vara från sistnämnda dag till d. 1 okt. 1904, under hvilken tid T. 1899 inrättade medikamentsförrådet i Herrljunga. Erhöll d. 29 jan. 1904 personligt privilegium å nämnda genom K. brefvet d. 21 aug. 1903 till själfständigt apotek förändrade medikamentsförråd. Tillträdde detta d. 1 okt. 1904, sedan han för det samma uppfört en större nybyggnad. Transporterades d. 28 febr. 1914 till apoteket Lejonet i Växjö, hvilket apotek afsynades för Trolanders räkning d. 21 och 22 april s. å.; flyttades af T. nämnda år från dess gamla lokaler, Storgatan n:r 2, till rymliga, välbelägna sådana i huset Kronobergsgatan n:r 6, nära intill Stora torget.

Var under större delen af sin vistelse i Herrljunga vice ordförande i kommunalnämnden samt ordförande och verkställande direktör i det på hans initiativ tillkomna Herrljunga elektriska aktiebolag.

Intresserad botanist innehar T. ett värdefullt och hvad beträffar Skandinaviens högre växtarter ganska fullständigt herbarium.

Gift d. 23 mars 1900 med THECLA MARIANNE WALLMAN, född d. 27 febr. 1871, dotter till godsägaren GUSTAF FREDRIK WALLMAN och THECLA JOSEFINA JOACHIMSSON.

Barn: KARIN, född d. 3 jan. 1901; — INGRID THECLA ULRIKA, född d. 4 dec. 1903.
